

CRONOLOGIA DE LA

Guerra Civil Espanyola

DES DE 1936 FINS A 1939

1936

Primavera - La coalició del Front Popular (republicans i socialistes amb el suport d'altres sectors de l'esquerra) guanya les eleccions generals. A continuació, es produeixen aldarulls socials i la polarització del panorama polític.

Juliol - Un aixecament armat nacional, dirigit pels generals Franco i Mola i amb el suport de la dreta política posicionada en contra de la República espanyola, condueix a l'esclat de la Guerra Civil. Els estaments jeràrquics de l'Església catòlica donen suport a la rebel·lió, excepte en el País Basc.

Els cossos marroquins de l'exèrcit espanyol, un conjunt de forces de combat ben entrenades, fa costat a l'aixecament en contra de la milícia fidel a la República espanyola, desarmada i sense preparació. L'Alemanya nazi i la Itàlia feixista contribueixen militarment i de manera decisiva a la causa nacional. Aquesta ajuda es manté durant tot el conflicte, que és l'avantsala de la Segona Guerra Mundial. Avions alemanys transporten les tropes africanes de Franco del Marroc a Espanya. La guerra a Espanya marca l'inici de la guerra total, una transició des de la guerra de trinxeres de la Primera Guerra Mundial fins a la guerra «moderna» de la Segona Guerra Mundial, on predominen el bombardeig d'àrea i els tancs.

Agost - La Gran Bretanya i França signen el pacte de no-intervenció.

L'hongarès Robert Capa i l'alemanya Gerda Taro, reporters fotogràfics, abandonen París

en direcció a Espanya per donar suport a la causa antifeixista de la República espanyola.

Setembre - La Unitat Mèdica Britànica (BMU) és de les primeres a intervenir, seguida d'uns cinc mil voluntaris humanitaris internacionals. Els voluntaris hi van a ajudar la sanitat pública del bàndol republicà, que té poques infermeres i ha perdut molts metges en el bàndol nacional.

Els primers voluntaris militars internacionals arriben per defensar la República espanyola. Són més de quaranta mil i venen de cinquanta països.

Gran part del suport civil (no governamental) prové de França, Alemanya, Itàlia, Iugoslàvia, la Gran Bretanya, els Estats Units, el Canadà, Polònia, l'Amèrica Llatina i Bulgària.

En els primers moments del conflicte, la República espanyola rep l'ajuda parcial de la Unió Soviètica, que li permet resistir. Mèxic dona suport al govern republicà durant tot el conflicte i acull gran part dels refugiats.

Octubre - Madrid és assetjat i bombardejat pel bàndol nacional amb l'ajuda de la Legió Còndor, fet que predisposa l'opinió pública internacional a favor de la República. Les Brigades Internacionals inicien un procés global de reclutament dirigit principalment per la Internacional Comunista amb l'objectiu de defensar la República espanyola.

Novembre - Els habitants de Madrid i les Brigades Internacionals defensen la ciutat de manera heroica al crit de «*¡No pasarán!*».

1937

Hivern - El batalló nord-americà Abraham Lincoln de les Brigades Internacionals, així com escriptors com Martha Gellhorn i Ernest Hemingway, arriben a Espanya per donar suport a la República espanyola.

Primavera - El doctor Norman Bethune i la seva Unitat Canadenca de Transfusió de Sang, en col·laboració amb el doctor Reginald

Saxton, de la BMU, fan història en medicina en dur a terme transfusions de sang amb el suport de camions refrigerats. Aquestes unitats ajuden la República espanyola a mantenir un front que s'estén al llarg de mil quilòmetres.

Abril - La Legió Còndor bombardeja Guernica, població històrica de les terres basques. Pablo Picasso representa aquest fet en la famosa pintura homònima i mobilitza d'aquesta manera l'opinió internacional en contra de l'agressió feixista. Després del bombardeig, aproximadament quatre mil nens van ser traslladats a Anglaterra a bord del vaixell Habana, acompanyats per Leah Manning, cofundadora de la Unitat Mèdica Britànica (BMU). Aproximadament quatre-cents es van quedar al Regne Unit en finalitzar la Guerra Civil espanyola, i formen part dels trenta-quatre mil nens evacuats durant la guerra a Europa i Mèxic.

Maig - A Barcelona esclata el conflicte entre diverses faccions del govern republicà del Front Popular, seguit d'una onada de repressió política i la persecució dels anarquistes.

Juliol-novembre - La victòria nacional a la batalla de l'Ebre resulta decisiva i divideix la República espanyola en dos, amb Catalunya al nord i l'àrea entre Madrid i València al centre.

Tardor - Els voluntaris internacionals són enviats a casa. Molts d'ells, provinents de països dictatorials com Alemanya, Àustria, Itàlia, Hongria i la Unió Soviètica, acaben en camps de concentració.

1939

Febrer - La major part del mig milió d'exiliats passa a França durant el procés de retirada que segueix la derrota de la República espanyola i són sovint internats en camps improvisats que no disposen de les mínimes condicions higièniques.

Març - Els nacionals entren finalment a Madrid.

Abril - Es declara la victòria absoluta del general Franco, que estableix des d'aleshores un règim de partit únic amb presidència vitalícia i instaura el catolicisme com a religió de l'Estat.

S'estima que en aquest moment mig milió de cases han estat destruïdes.

En tres anys s'han produït al voltant d'un milió de morts violentes i mig milió de persones han hagut d'exiliar-se.